

Scientific journal

PHYSICAL AND MATHEMATICAL EDUCATION

Has been issued since 2013.

ISSN 2413-158X (online)

ISSN 2413-1571 (print)

Науковий журнал

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНА ОСВІТА

Видається з 2013.

<http://fimo-journal.fizmatsspu.sumy.ua/>

Харченко С.М. Проблема формування здоров'язбережувальної компетентності у технічних фахівців. Фізико-математична освіта. 2019. Випуск 4(22). Частина 2. С. 96-100.

Kharchenko S. The problem of formation of healthcare competence in technical specialists. Physical and Mathematical Education. 2019. Issue 4(22). Part 2. P. 96-100.

DOI 10.31110/2413-1571-2019-022-4-041

УДК 378:63-057.875

С.М. Харченко

Сумський національний аграрний університет, Україна

ORCID: 0000-0002-2411-6791

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ТЕХНІЧНИХ ФАХІВЦІВ

АНОТАЦІЯ

У статті представлено стан розробленості проблеми формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх фахівців технічних спеціальностей в умовах неформальної освіти. Неформальна освіта як альтернатива унормованій й усталеній для українських закладів вищої освіти форматам професійної підготовки є більш гнучкою і може бути спрямована, зокрема, на формування у студентів технічних спеціальностей здоров'язбережувальної компетентності. Незважаючи на багатоаспектність досліджень, проблема формування здоров'язбережувальної компетентності студентів технічних спеціальностей в умовах неформальної освіти засобами фізичного виховання недостатньо досліджена в теоретико-методологічному та методичному аспектах.

Методи: теоретичні – аналіз, узагальнення, систематизація для вивчення філософської, психолого-педагогічної, методичної літератури, нормативно-правових документів, що регламентують діяльність ЗВО, дисертаційних робіт з метою визначення стану розробленості досліджуваної проблеми; класифікація, систематизація та узагальнення наукових даних; емпіричні – діагностичні (опитування, спостереження, бесіди, анкетування, тестування) для вивчення педагогічного досвіду щодо досліджуваного педагогічного явища.

Результати констатувального етапу експерименту актуалізували потребу розробки моделей формування здоров'язбережувальної компетентності у технічних фахівців в умовах неформальної освіти.

Висновки. За результатами проведеного аналізу та узагальнення науково-методичних праць встановлено, що потреба у формуванні мотивів і цінностей здорового способу життя, теоретичних знань про здоров'я та методи його збереження, вміння їх використовувати та рефлексувати актуалізує проблему формування здоров'язбережувальної компетентності у технічних фахівців у межах їхньої професійної підготовки.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: здоров'язбережувальна компетентність; технічні фахівці; неформальна освіта; професійна підготовка.

ВСТУП

Постановка проблеми. Глобалізаційні процеси та процеси інформатизації суспільства і виробництва у світовій економіці обумовлюють особливі вимоги до підготовки фахівців технічних спеціальностей, яка має передбачати високий рівень сформованості професійних компетентностей фахівця і водночас позитивно впливати на розвиток у них стійких навичок збереження й відновлення власного здоров'я, ведення здорового способу життя. Формальна (університетська) освіта зорієнтована переважно на надання професійних знань та прикладних професійних умінь і меншою мірою на формування компетентності в галузі охорони власного здоров'я та здоров'я оточуючих, що здійснюється зазвичай засобами фізичного виховання (виконання фізичних вправ, спортивні ігри тощо) на заняттях з фізичної культури і обмежене обсягами навчальних планів освітніх програм технічних спеціальностей та відповідними освітніми стандартами. Натомість неформальна освіта як альтернатива унормованій й усталеній для українських закладів вищої освіти форматам професійної підготовки є більш гнучкою і може бути спрямована, зокрема, на формування у студентів технічних спеціальностей здоров'язбережувальної компетентності.

Аналіз актуальних досліджень. Актуальність проблеми формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх фахівців підтверджується в державних законодавчих і нормативно-правових актах (Закон України «Про охорону здоров'я» (2017 р.), Концепція «Здоров'я 2020: український вимір» (2011 р.), Указ Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» (2019 р.), Національна стратегія з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація» (2016 р.), Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на період до 2020 року» (2017 р.), Закони України «Про вищу освіту» (2014 р.), «Про освіту» (2017 р.), «Про фізичну культуру і спорт» (1994 р.) та ін.

Теоретичним підґрунтям для вирішення означеної проблеми слугують праці, в яких:

– обґрунтовано концептуальні засади неформальної освіти (В. Андрущенко, О. Аніщенко, Н. Букіна, О. Василенко, С. Зінченко, Л. Лук'янова, С. Прийма та ін.);

– досліджено питання вдосконалення процесу професійної підготовки фахівців з метою формування знань про здоров'я та умінь його зберігати й відновлювати (Ю. Бойчук, Б. Долинський, Ю. Лянной, О. Міхеєнко, М. Носко, П. Приходько, Л. Сущенко та ін.), специфіку формування різних аспектів культури здоров'я, здоров'язбереження та здорового способу життя студентів (В. Бондаренко, Д. Воронін, О. Гладощук, Г. Куртова, А. Сущенко та ін.); особливості формування й розвитку здоров'язбережувальної компетентності фахівців (Ю. Ажиппо, Н. Башавець, Н. Белікова, С. Гаркуша, Б. Долинський, Л. Сущенко та ін.);

– увиразнено особливості професійної підготовки фахівців технічних спеціальностей (О. Грицюк, М. Згуровський, О. Каверіна, Л. Товажнянський, Д. Чернілевський та ін.); досліджено питання професійного здоров'я (В. Бобрицька, С. Болтівець, В. Карвасарський, О. Крайнюк, С. Максименко, В. Пономаренко, М. Смірнов та ін.), вплив професійної діяльності на здоров'я фахівців технічних спеціальностей (Т. Круцевич, Г. Безверхня та ін.);

– схарактеризовано вплив засобів фізичного виховання на стан здоров'я фахівців (В. Бальсевич, Л. Матвеев, В. Столяров та ін.).

Мета статті: розкрити стан розробленості проблеми формування здоров'язбережувальної компетентності у технічних фахівців в умовах неформальної освіти.

Методи дослідження. Теоретичні: аналіз, узагальнення, систематизація – для вивчення філософської, психолого-педагогічної, методичної літератури, нормативно-правових документів, що регламентують діяльність ЗВО, дисертаційних робіт з метою визначення стану розробленості досліджуваної проблеми; класифікація, систематизація та узагальнення наукових даних; емпіричні – діагностичні (опитування, спостереження, бесіди, анкетування, тестування) – для вивчення педагогічного досвіду щодо досліджуваного педагогічного явища.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

На першому етапі дослідження здійснено теоретичний аналіз наукової та методичної літератури щодо формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх фахівців; узагальнення дослідження сучасного стану розробленості проблеми формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх фахівців в освітньому процесі з фізичного виховання в Україні і за кордоном. Уточнено понятійний та діагностичний апарат дослідження. Проведено порівняльну характеристику значущості та рівня розуміння здоров'язбережувальної компетентності викладачами та майбутніми фахівцями технічних спеціальностей [1; 2].

Утім, незважаючи на багатоаспектність досліджень, проблема формування здоров'язбережувальної компетентності студентів технічних спеціальностей в умовах неформальної освіти засобами фізичного виховання недостатньо досліджена в теоретико-методологічному та методичному аспектах.

Здоров'язбережувальну компетентність студентів технічних спеціальностей визначено як інтегральну динамічну якість особистості, що проявляється в мотивації, потребах і ціннісних орієнтаціях на здоровий спосіб життя, знаннях про здоров'я та його складові, способи і методи його збереження, зміцнення та відновлення, вміннях регулювати професійну діяльність з урахуванням можливих шкідливих впливів на власне здоров'я і здоров'я оточення, а також рефлексію щодо здійснення професійної діяльності і власного здоров'язбереження [3].

На першому, констатувальному етапі, поряд з узагальненням результатів наукових праць проводилося опитування студентів технічних спеціальностей (214 осіб) на предмет сформованості в них здоров'язбережувальної компетентності.

Більшість опитаних студентів 96,4% відзначили, що відносять здоров'я до однієї з головних ціннісних орієнтацій у своєму житті, проте з них: 88,5% вважають очевидним і необхідним планувати свою професійну кар'єру і лише у 11,5% респондентів в пріоритеті планувати свій спосіб життя з орієнтацією на збереження і зміцнення здоров'я.

Згідно відповідей студентів, вплинути на усвідомлення ними необхідності збереження і зміцнення власного здоров'я для успішної майбутньої професійної діяльності, можуть:

- 1) родина – 33,7%;
- 2) колектив групи та викладачі – 23,0%;
- 3) власні переконання – 17,5%;
- 4) позааудиторні заняття з питань здоров'язбереження – 44,3%;
- 5) товариші – 31,5%.

Для отримання нових професійних знань щодо здоров'язбережувальної діяльності погодились би відвідувати спеціальні заняття, навіть як би це було не зовсім зручно, 46,4% студентів; відвідували б спеціальні заняття, але частково 34,9% опитаних; не змогли відповісти 18,7% респондентів.

Цікавим виявився той факт, що всі опитані майбутні фахівці технічних спеціальностей серед найважливіших цінностей обрали здоров'я, але жоден із студентів не поставив його на перше місце. Здоров'я в ціннісних орієнтаціях студентів стоїть на другому місці у 15,9%, на третьому у 23,0%, четвертому у 38,1%, п'ятому у 12,7% та на шостому серед найважливіших цінностей у 10,3%. Дотримання правил здоров'язбереження, як один з важливих засобів досягнення життєвої мети, стоїть на першому місці у 4,4%, на третьому у 35,7%, четвертому у 16,7%, п'ятому у 21,8% та на шостому серед найважливіших цінностей (засобів) у 21,4%. Найменш важливими для студентів цінностями, що відображають засоби, за допомогою яких можливе досягнення поставленої мети виявилися: перфекціонізм у професійній діяльності; особиста вихованість; етичні принципи професійної діяльності; педантичність; здоров'язбережувальної компетентності; рефлексія професійної діяльності; погляд на життя з позитивної точки зору; креативність (здатність до творчості); раціоналізм (наявність логічного мислення, схильність до обдуманих, раціональних рішень).

Низький рівень бажання реалізовувати здоров'язбережувальну компетентність у власній життєдіяльності та у професійній діяльності зафіксовано 64,3%, середній рівень у 26,2% осіб, і лише у 9,5% високий рівень.

У подальшому аналізі ми виявляли які фактори, на думку студентів, більшою мірою можуть негативно вплинути на здоров'я людини. Відповіді розподілились наступним чином: 54,0% студентів на перше місце поставили антропогенне забруднення природного середовища (повітря, ґрунт, вода, продукти промислового виробництва) та неефективність медичних профілактичних заходів, низька якість медичної допомоги; 46,0% студентів віддали першість нездоровому, ненормальному способі життя та погіршенню генетичного фонду популяції. Цікаво, що під час бесіди, на запитання «Чому саме такий вибір?» студенти, які у більшості обрали антропогенне забруднення природного середовища та неефективність медичних профілактичних заходів, низька якість медичної допомоги, пояснили, що на перше місце ставили ті фактори, які від них самих не залежать, тому їх складно контролювати і корегувати на збереження і зміцнення здоров'я. А оскільки, спосіб життя і генетичний фонд – це наслідок власного вибору в життєдіяльності людини, тому ці фактори не будуть негативними, якщо свідомо обрати здоровий спосіб життя.

У процесі аналізу анкетних даних ми виявили, що 54,8% опитаних інформацію для надбання знань, умінь і навичок щодо здоров'язбереження шукають власноруч (відвідуючи бібліотеку, ресурсний центр, використовують інтернет-мережу тощо); 31,0% студентів у разі виникнення спірних питань стосовно здоров'я, в першу чергу звертаються до друзів; 14,3% відповіли, що необхідну інформацію отримують під час відвідування лекційних занять з навчальних дисциплін здоров'язбережувального спрямування, а уміння та навички мають змогу застосувати під час практичних занять.

При цьому 25,0% опитаних студентів без допомоги знайшли відповідність між термінами та їх поняттями, а саме: «здоров'я», «здоров'язбереження», «здоров'язбережувальна компетентність», назвали складові здоров'я, при цьому зазначили, що мають недостатній об'єм знань для здійснення здоров'язбережувальної діяльності; 44,4% опитаних на посередньому рівні, з допомогою викладача, знайшли визначення означених понять, хоча стверджують, що у них достатньо знань щодо здоров'язбереження для реалізації їх у власній життєдіяльності; 30,6 студентів щиро зізнались, що не орієнтуються у подібних термінах та не мають достатньо знань.

Аналіз анкетування виявив обмежений рівень знань у респондентів стосовно правил здоров'язбереження. До їх числа студенти, зазвичай, відносили: рухову активність та відсутність шкідливих звичок, інколи раціональне харчування. Такі заходи, як гармонійне поєднання роботи та відпочинку, особиста гігієна, загартовування організму не згадували.

На запитання «Чи вважаєте Ви себе достатньо обізнаним(ою) стосовно причин і наслідків шкідливих звичок?» 23,0% опитаних відповіли «так» зазначивши, що такими заходами є пропагування здорового способу життя серед людей та заняття спортом, а 77,0% відповіли «частково». Серед запропонованих заходів для профілактики шкідливих звичок студентів у закладі вищої освіти, найбільш ефективними, на їх думку, будуть: залучення студентів до спортивно-масової діяльності тощо – 67,1%; бесіди, диспути, відео-лекторії, практичні заняття – 32,9%. З чого можна зробити висновок, що більшість опитаних віддають перевагу активним заходам профілактичної роботи. Найчастіше у студентів виникали труднощі із запитаннями, які стосувались: форм загартовування організму та системи природного загартовування; раціонального харчування. Наприклад, у студентів виникали труднощі із запитаннями: «Чому рекомендується включати в раціон харчування проросле зерно?», «Продукти харчування, багаті клітковиною необхідні для...», «Яка функція антиоксидантів?» тощо. Виявилось, що у майбутніх соціальних педагогів низький рівень знань, які будуть необхідними в професійній діяльності для збереження і зміцнення здоров'я, як власного, так і оточуючих. Серед них знання про: складові режиму дня, необхідну добову норму рухового режиму та сну, психологічне здоров'я та культуру спілкування.

Аналіз результатів дослідження стану сформованості здоров'язбережувальної компетентності засвідчує, що у студентів частково сформовані групи умінь щодо здорового способу життя, а саме:

1) лягають спати не пізніше 23 години 19,0% студентів; 81,0% опитаних іноді вдається лягти спати до 23-ї години, а загалом набагато пізніше, пояснюючи це тим, що саме у нічний час наздоганяють навчальний матеріал, виконують завдання самостійної роботи, готуються до заліково-екзаменаційної сесії. Отже, у переважної більшості студентів звичайна тривалість сну становить всього 3-4 години;

2) виконують ранкову гімнастику 20,2%, а 79,8% ігнорують її через невміння себе організувати, погані побутові умови, брак часу тощо;

3) лише 14,3% осіб намагаються дотримуватись основ раціонального харчування, а у переважної більшості – 85,7% харчування не регулярне, замість повноцінного сніданку п'ють каву, їх основний раціон – це фаст-фуд, каші й гарніри з круп, солодке, газовані напої, а інколи овочі та фрукти;

4) 71,0% дотримуються гігієни рук, чистять зуби і язик двічі на день та виконують вправи для зору під час навчання в університеті, а у 29,0% не завжди вистачає часу;

5) лише 17,1% щоденно проводять вологе прибирання свого помешкання, 56,0% відповіли, що прибирають 2-3 рази на тиждень, а 27,0% зазначили, що їх це не турбує;

6) у вільний час студенти переважно користуються інтернет-мережею, дивляться кіно, телебачення, читають книжки. Тобто прихильники пасивного відпочинку;

7) 46,0% студентів палять кожен день, а 54,0% опитаних не мають такої звички; із 252 опитаних, 42,9% зізнались, що вживають алкогольні напої, 68,7% студентів висловили позицію, що викладачі, які палять або вживають алкоголь, не можуть пропагувати здоровий спосіб життя і здоров'язбереження, а 31,3% опитаних не турбує наявність шкідливих звичок у викладача, вони вважають, що це не перешкода для навчання основам здоров'язбереження інших.

Розділились думки студентів щодо запитання «Хто на Вашу думку має надавати допомогу майбутнім фахівцям технічних спеціальностей з питань збереження здоров'я та здорового способу життя?», а саме: 18,3% вважають, що це завдання адміністрації вузу (через виховні бесіди, семінари); на думку 54,4% цим мають займатись викладачі (через аудиторну та позааудиторну роботу, дисципліни за вибором, спецкурси, екскурсії); 27,4% обрали студентський профком (через конкурси, змагання). У процесі бесіди майбутні фахівці технічних спеціальностей виявили бажання більше дізнатись про існуючі технології для забезпечення здоров'язбережувальної діяльності у процесі професійної підготовки та засоби найефективніші при її реалізації.

Аналіз результатів дослідження стану сформованості здоров'язбережувальної компетентності засвідчує: 10,3% опитаних, зацікавлені у самовдосконаленні та контролі стосовно збереження та зміцнення здоров'я; 15,9% студентів

зізнались, не мають звички оцінювати свою діяльність, якщо виникне потреба, готовий(а) змінюватись; 29,4% присутня постійна звичка оцінювати свою діяльність, при цьому не прикладають зусиль, щоб змінитись і 44,4% опитаних не мають схильності до аналізу, самооцінки і бажання в собі щось змінювати. Серед запропонованих студентам особистісних та професійно-значущих якостей майбутнього фахівця технічних спеціальностей 23,8% віднесли наявність міцного здоров'я, як необхідну умову успішної майбутньої професійної діяльності, а 76,2% обрали наполегливість, належний рівень кваліфікації, самоаналіз, прагнення до самовдосконалення, активність, красномовність, щирість, а навички збереження і зміцнення здоров'я не розглянули. На даному етапі вони не пов'язують майбутню професію та здоров'язбережувальну діяльність в ній. Переважна більшість опитаних студентів вважають стан свого здоров'я задовільним 65,1%, а 34,9% зазначили, що мають незадовільне здоров'я. Впевнені, що об'єктивно оцінюють власне здоров'я і рівень знань щодо його збереження і зміцнення 14,7% опитаних; мають сумніви з цього приводу 23,0% студентів, а 62,3% впевнені, що здатні на необ'єктивність в самооцінці. Результати оцінки показали, що 67,5% студентів при аналізі власної здоров'язбережувальної поведінки властива емоційна оцінка, а ніж словесна логіка – у 32,5%.

Визнаючи ставлення студентів до занять фізичною культурою і спортом і виявляючи фактори, які негативно впливають на стан здоров'я і успішності, було встановлено, що:

1) значна кількість студентів-юнаків займалися спортом до вступу у ЗВО, при цьому із тих, що проживають у гуртожитку:

– 63,1% проти 45,5 % студентів, які проживають вдома (різниця становить 17,6%),

– дівчата, які проживають у гуртожитку, більше відвідують заняття (на 23,1%) ніж ті, які проживають вдома (47,5% проти 24,4%);

2) більший інтерес до занять у спортивних секціях за місцем проживання проявили юнаки, що мешкають у гуртожитку (на 18,1%) і дівчата, які живуть вдома (на 6,2%);

3) у середньому 30% студентів, що мешкають у гуртожитках, виявили бажання займатися за індивідуальними оздоровчими програмами;

4) студенти, які проживають в гуртожитку, внесли більше пропозицій щодо покращення фізкультурно-оздоровчої і спортивної роботи у ЗВО (чоловіки на 17,3%, а жінки на 12,1%).

Виявлені результати на констатувальному етапі експерименту показали, що переважна більшість студентів (63%) погоджуються із необхідністю ведення здорового способу життя для компенсації шкідливих впливів майбутньої професійної діяльності. Проте серед видів і форм дозвілля 78% студентів віддають перевагу культурно-розважальним заходам, і, як правило, пасивного характеру (69%). Разом із тим, у структурі дозвілля студентів старших і молодших курсів існує різниця у фізкультурно-оздоровчій діяльності. Так, якщо серед юнаків I–II курсів систематично, 2–3 рази на тиждень, у спортивних секціях займається 23% студентів, то серед старшокурсників лише 11%. Майже на 8% скорочується кількість студентів, які займаються фізичними вправами самостійно (на I–II курсі це роблять 15%, на старших курсах – 7%). Фізкультурно-оздоровчим заняттям дівчата приділяють ще менше уваги: на I–II курсах у спортивних секціях займається лише 14% студенток, а на старших – лише 4%. Із 27% до 9% знижується кількість студенток, які займаються самостійно. На I–II курсах лише 38% опитаних вказують, що беруть участь у заходах здоров'язбережувальної тематики, а на старших курсах таких студентів лише 16%. Також 18% опитаних студентів зазначили, що залучалися до організації різноманітних заходів здоров'язбережувальної тематики в рамках неформальної освіти.

Таким чином, можна сказати, що великий спортивний інтерес до занять фізичною культурою і спортом виявляють студенти, які проживають в гуртожитку. Враховуючи цю важливу обставину, необхідно створити умови для розширення оздоровчо-спортивної роботи саме з цим контингентом студентів. Перш за все, розширити матеріальну базу і забезпечити її спортивним інвентарем, підготувати необхідну кількість громадських інструкторів з видів спорту, розробити програми для самостійних занять фізичною культурою і спортом.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Виявлено стан розробленості проблеми формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх фахівців технічних спеціальностей. За результатами проведеного аналізу та узагальнення науково-методичних праць встановлено, що потреба у формуванні мотивів і цінностей здорового способу життя, теоретичних знань про здоров'я та методи його збереження, вмінь їх використовувати та рефлексувати актуалізує проблему формування здоров'язбережувальної компетентності фахівців технічних спеціальностей у межах їхньої професійної підготовки.

Отримані результати констатувального етапу експерименту актуалізували потребу обґрунтування та впровадження моделі формування здоров'язбережувальної компетентності студентів технічних спеціальностей в умовах неформальної освіти засобами фізичного виховання.

Список використаних джерел

1. Ландо О. А. Управління формуванням здоров'язбережувальної компетентності майбутніх учителів початкової школи у педагогічних коледжах : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.06. Київ, 2015. 20 с.
2. Міхеєнко О. Науково-методична система професійної підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини до застосування здоров'язміцнювальних технологій. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2016. № 3 (57). С. 222–229.
3. Турчинов А. В. Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх офіцерів національної гвардії України у процесі професійної підготовки : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Харків, 2016. 227 с.

References

1. Lando, O.A. (2015). Management of the formation of health-preserving competence of future primary school teachers in pedagogical colleges: dis. ... cand. ped. science: 13.00.06. Kyiv.

2. Mikheenko, O. (2016). Scientific and methodological system of professional training of future specialists in human health for the use of health-promoting technologies. *Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies*, 3 (57), 222–229.
3. Turchynov, A.V. (2016). Formation of health-preserving competence of future officers of the National Guard of Ukraine in the process of professional training: dis. ... cand. ped. science: 13.00.04. Kharkiv.

THE PROBLEM OF FORMATION OF HEALTHCARE COMPETENCE IN TECHNICAL SPECIALISTS

Sergii Kharchenko

Sumy National Agrarian University, Ukraine

Abstract.

Formulation of problem. The article presents the state of development of the problem of formation of health-preserving competence of future specialists of technical specialties in the conditions of non-formal education. Non-formal education as an alternative to the standardized and established for Ukrainian higher education institutions formats of professional training is more flexible and can be aimed, in particular, at the formation of students' technical specialties of health competence. Despite the multifaceted research, the problem of forming health-preserving competence of students of technical specialties in the context of non-formal education through physical education is insufficiently studied in theoretical, methodological and methodological aspects.

Methods: theoretical - analysis, generalization, systematization for the study of philosophical, psychological and pedagogical, methodological literature, legal documents governing the activities of free economic zones, dissertations to determine the state of development of the problem; classification, systematization and generalization of scientific data; empirical - diagnostic (surveys, observations, interviews, questionnaires, testing) to study the pedagogical experience of the studied pedagogical phenomenon.

The **results** of the observational stage of the experiment highlighted the need to develop models for the formation of health-preserving competence in technicians in non-formal education.

Conclusions. According to the results of the analysis and generalization of scientific and methodical works it is established that the need to form motives and values of a healthy lifestyle, theoretical knowledge about health and methods of its preservation, ability to use and reflect them actualizes the problem of forming health competence in technical specialists. Within the limits of their professional training.

Keywords: health-preserving competence; technical specialists; non-formal education; professional training.